

Motion till riksdagen 2021/22:2956

av **Ann-Sofie Alm (M)**

Nolltorerans mot hederskulturens brott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nolltolerans mot hederskulturens brott ska gälla i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska arbeta fram en nationell handlingsplan mot hederskulturens brott för att skydda och hjälpa brottsoffren och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur många barn som befinner sig i riskzonen för att utsättas för hederskulturens brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastställa hur många barn som förts bort mot sin vilja, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyddade identiteter för att undkomma hedersbrott ska vara livslånga och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka befogenheter myndigheter och rättsväsen behöver för att kunna säkra bevis mot brottsutövare inom hederskulturen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt tillse att kommunernas socialtjänster sekretessbelägger identiteten på den utsatte vid minsta misstanke om brott på grund av hederskultur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över definitionen av hedersrelaterat förtryck och våld och utreda om begränsningar i val av klädsel är ett uttryck för brott som sorterar under hederskulturens förtryck och våld och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda vilka befogenheter svenska myndigheter behöver för att förhindra att svenska skattepengar finansierar brott mot mänskliga rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur vite i större utsträckning kan utdelas till vårdnadshavare vars barn förhindras skolgång på grund av hederskulturbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Sida i uppdrag att utreda hur bistånd kan kravställas för att mottagarlandet ska kunna åläggas medverka till återförande av barn och ungdomar som vistas i mottagarlandet på grund av tvångsgifte eller andra hederskulturrelaterade brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa preskriptionstiden helt i brottsbalken för hedersbrott, brott med hedersmotiv och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns en djup orättvisa i att inte alla medborgare i vårt land får möjlighet att åtnjuta den jämställdhet och frihet och de rättigheter vi andra tar för givna, utan lever i hederskulturens förtryck.

Sverige behöver en nationell handlingsplan där alla samhällets aktörer har rätt kunskap för att vi ska nå nolltolerans mot hederskultur.

Sveriges myndigheter behöver effektiva verktyg för att förebygga och förhindra att personer med anknytning till Sverige tvingas att ingå äktenskap eller könsstympas utomlands, liksom åtgärder för att underlätta eller, om det behövs, framtinga ett återförande till Sverige av utsatta barn.

När ett barn har förts bort mot sin vilja och utan samtycke har tvingats att ingå äktenskap borde det finnas möjlighet att dra in bidrag till familjen som medverkat till brottet som en tydlig markering ifrån samhället. Försäkringskassan är central i ett sådant arbete och det kan vara en klok idé att utreda hur Försäkringskassan kan ges möjlighet att stoppa utbetalningar till familjen runt den hedersbrottsutsatta.

Bortförande av barn för tvångsgifte och könsstympning av barn är, vid sidan av systematisk misshandel och familjesanktionerade mord i hederns namn, oerhörda brott mot barnkonventionen liksom alla mänskliga rättigheter.

Det ska finnas en oantastlig tydlighet i att det råder nolltolerans mot hederskultur i Sverige.

Mot bakgrund av ovanstående bör regeringen få i uppdrag att ta fram en nationell handlingsplan mot hederskulturens brott. En första åtgärd i en sådan handlingsplan bör vara att utreda hur många barn som lever i hederskultur och hur många som är i riskzonen för att utsättas för hederskulturens brott.

Regeringen behöver utreda hur man säkrar bevis mot förövare av hederskulturens brott, därför att det är ett kollektiv som sanktionerar och utför ett hedersbrott och rättsväsendet behöver skarpare verktyg för att säkerställa bevisen.

En person som har utsatts för hedersbrott kan få skyddad identitet. Detta skydd upphör dock efter två år och måste då förnyas. Två år är en väldigt kort tid i en hederskulturkontext där generationsarvet för vidare oförrätter mot familjen tills vedergällning är vidtagen. En skyddad identitet bör i dessa fall därför vara livslång för att skydda brottsoffret på bästa sätt.

Vidare bör regeringen skyndsamt få i uppdrag att utreda hur socialtjänsten alltid vid minsta misstanke om att hederskultur är involverat i någon orosanmälan ska sekretessstämpla identiteten på den utsatta. Idag har alltför många inom socialtjänsten insyn i dess handlingar och om en hedersbrottsutsatt människa ber om hjälp ska den personen vara trygg med att få den hjälpen utan att riskera att råka ännu mer illa ut. Att inte sekretessbelägga handlingar gällande hederskultur kan vara förknippat med direkt livsfara för den brottsutsatta. Alla handlingar med misstanke om hederskultur brott behöver också flaggas för att statistik ska kunna samlas in.

Regeringen bör se över definitionen av hedersrelaterat våld och förtryck och utreda om begränsningar i val av klädsel är ett uttryck för brott som sorterar under hederskulturens förtryck och våld.

Regeringen behöver tillse att skattepengar inte finansierar brottslig verksamhet, vilket brott mot mänskliga rättigheter är. Hederskultur är en systematiserad och organiserad brottslighet mot mänskliga rättigheter. När ett barn gifts bort mot sin egen vilja eller när ett barn förs ut ur landet mot sin egen vilja bör det bli mycket kännbart för förövare och medhjälpare till brottet. Regeringen bör utreda hur bidrag kan dras in när ett kollektiv sätter kollektivets heder och anseende högre än barnets välmående. Exempelvis kan grundskolan begära vite av föräldrarna om barnet inte kommer till skolan, och Försäkringskassan och socialtjänsten bör ha möjlighet att pausa utbetalningar om starka misstankar om tvångsgifte, könsstympning eller annan fara för barnets liv föreligger.

Om barnet eller ungdomen redan har förts ut ur landet har svenska myndigheter inte många möjligheter att agera. Men regeringen bör tillse att UD och Sida i varje avtal om bistånd kravställer att barn och ungdomar som befinner sig i mottagarlandet mot sin egen vilja ska återföras till Sverige.

Nolltolerans mot hederskulturens brott ska gälla i Sverige. Det betyder att vi aldrig får vända dessa barn, flickor och brottsoffer ryggen. Ett hedersbrott ska därför aldrig preskriberas. Möjligheten att utdöma straff ska alltid finnas kvar.

Ann-Sofie Alm (M)